

НАЦІОНАЛЬНІ ПРИРОДНІ ПАРКИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ ЯК ОБ'ЄКТИ РЕКРЕАЦІЙНО- ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ

Юрій Борецький

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Національні природні парки – важлива частина природного заповідного фонду. Вони є атрактивними об'єктами проведення рекреаційно-туристичної роботи. З цією метою висвітлено національні природні парки Західної України.

Мета: проаналізувати історію формування та особливості національних природних парків Західної України як об'єктів проведення рекреаційно-туристичної роботи.

Завдання: порівняти зібраний фактичний матеріал про національні природні парки Західної України та оцінити погляди еколога-географічного аналізу.

Методи дослідження: еколога-географічний, історичний, статистичний, картографічний.

Ключові слова: національні природні парки, рекреаційно-туристичні ресурси, рекреаційні зони, екомережа, заповідний фонд.

Національні природні парки – це заповідні території і компонент природного заповідного фонду. У них дозволений вільний доступ туристів. На території України функціонує сорок дев'ять національних природних парків, в Західній Україні – двадцять два.

Рекреаційно-туристичну роботу в національних природних парках зосереджена на вивченні їхнього ресурсного потенціалу, організації і функціональному зонуванні, відомостях про заповідні зони, зону регульованої рекреації, зону стаціонарної рекреації та господарської зони. Більш глибоке наукове дослідження передбачає вивчення особливостей функціонального зонування. Дуже важливий елемент Національного природного парку – його екомережа, що створюється для формування цілісної системи і забезпечує відтворення природного середовища.

Національні природні парки Західної України

№ з/п	Назва	Область	Рік створення	Площа, га
1	Верхнє Побужжя	Хмельницька	2013	108000
2	Верховинський	Івано-Франківська	2010	12023
3	Галицький	Івано-Франківська	2004	14685
4	Гуцульщина	Івано-Франківська	2002	32281
5	Дермансько-Острозький	Рівненська	2009	1647,6
6	Зачарований край	Закарпатська	2009	6101
7	Карпатський	Івано-Франківська	1980	50303
8	Кременецькі гори	Тернопільська	2009	
9	Мале Полісся	Хмельницька	2013	8762,7
10	Північне Поділля	Львівська	2010	15588
11	Подільські Товтри	Тернопільська і Хмельницька	1996	261316
12	Прип'ять-Стохід	Волинська	2007	39315,5
13	Синевир	Закарпатська	1989	40400
14	Синьогора	Івано-Франківська	2009	10866
15	Сколівські Бескиди	Львівська	1999	35684
16	Ужанський	Закарпатська	1999	39159
17	Хотинський	Чернівецька	2010	9400
18	Цуманська Пуща	Волинська	2010	33475,34
19	Черемоський	Чернівецька	2009	7117,5
20	Шацький	Волинська	1983	32515
21	Яворівський	Львівська	1998	7079
22	Дністровський каньйон	Тернопільська	2010	10829,18

Кожен національний природний парк охоплює перелік цікавих для науки із господарства об'єктів з вивченням їхнього розміщення, відстаней між ними. Це є основою для складання плану відвідування цих місць. Наприклад, у Яворівському національному природному парку складено туристичний маршрут, який можна пройти за кілька годин і до якого є доступний транспорт: Адміністративний корпус Яворівського НПП – річка Верещиця – рідкісні рослини і гніздування чапель.

Перебування туристів у межах національних природних парків Західної України, як і в усіх українських НПП, зумовлює потребу зберегти їхню природу рідкісною, неповторною і захопливою.

Висновки: Національні природні парки Західної України охоплюють різні фізико-географічні регіони: Волинське Полісся, Волинсько-Подільську височину, Товтри, Мале Полісся, Передкарпаття, Карпати, Закарпаття. До них дозволено вільний доступ туристів. Це не лише кількість національних природних парків у Західній Україні. Проведено порівняльну характеристику деяких національних природних парків та окреслено рекомендації для підготовчої роботи щодо вивчення їхніх рекреаційно-туристичних ресурсів. Дослідження допомагає вивчити і застосувати на практиці рекреаційно-туристичні ресурси національних природних парків Західної України.

Список використаних джерел

1. Національні природні парки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wskspedia.org/wiki/> (27.03.2019).
2. Карпатський національний природний парк : монографія / за ред. Приходько М. М., Киселюк О. І., Яворського А. І. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2009. – 672 с.
3. Природа Карпатського національного парку / Стойко С. М., Мілкіна Л. І., Тасенкевич Л. О. [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1993. – 214 с.
4. Яворівський Національний природний парк [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>: (27.03.2019).